

FRIDTJOF NANSENS INSTITUTT
FRIDTJOF NANSEN INSTITUTE

Blåser vindkraften i naturen? Et kritisk blikk på konsesjonsordningen

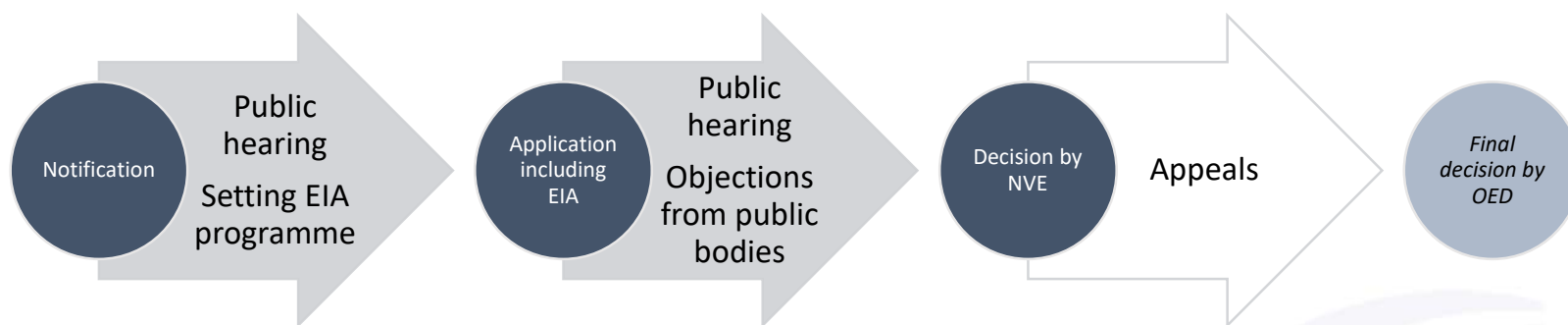
Tor Håkon Jackson Inderberg
Seniorforsker, Fridtjof Nansens institutt

FNI, 24. april 2019

Competing land-use pressures in Norway

- Undersøke integreringen av naturvern hensyn i vindkraftkonsesjoner
- Finansiert av NFR, 2016-2020
- Fokuseres på:
 - Avveininger mellom utbygging og naturvern
 - Hvordan dette løses i praksis
 - Hvilke aktører påvirker konsesjonsprosessene
- Kvantitative og kvalitative analyser

Konsesjonsprosessen

Kvantitativt: Foreløpige funn

- Alle (fullendte) konsesjonsprosesser i Norge
 - Over 10MW
 - NVE → OED
- Kodet manuelt fra søknadsdokumentene
- Særlig Konsekvensutredningene (KU) viktige
- Begrensninger i datamaterialet
 - 102 caser i analysene
 - Vanskelig å finne data for noen case
 - Foreløpig mest enkle sammenhenger
 - Logistisk regresjon – regner ut sammenheng og sannsynlighet for utfall

Kommunens holdning → konsesjon

VARIABLES	Model 1. Logistic regression (OR)	Model 2. Logistic regression (OR)	Model 3. ReLogit (OR)	Model 4. OLS	Model 5. Firth logit (OR)	Model 6. Exact logit (OR)
Municipal attitude	5.222***	5.222***	4.993***	0.383***	5.000***	5.106
	(2.692)	(2.708)	(2.530)	(0.108)	(2.527)	NA
Constant	0.600	0.600	0.613	0.375***	0.613	NA
	(0.253)	(0.254)	(0.254)	(0.0918)	(0.253)	NA
Observations	86	86	86	86	86	86
prob-test						.0009471/0.002
lr-test					10.69/0.0011	
R-squared				0.130		

KU → kommunens holdning

VARIABLES	Model 1. Logistic regression (OR)	Model 2. Logistic regression (OR)	Model 3. ReLogit (OR)	Model 4. OLS	Model 5. Firth logit (OR)	Model 6. Exact logit (OR)
revKU_nat	0.433* (0.199)	0.433* (0.200)	0.437* (0.198)	-0.178* (0.0956)	0.437* (0.198)	0.4369022
Constant	3.375*** (0.961)	3.375*** (0.965)	3.302*** (0.926)	0.771*** (0.0535)	3.303*** (0.928)	
Observations	102	102	102	102	102	102
prob-test						.0354158/0.0966
lr-test					3.32/0.0683	
R-squared				0.033		

KU → konsesjoner

VARIABLES	Model 1. Logistic regression (OR)	Model 2. Logistic regression (OR)	Model 3. ReLogit (OR)	Model 4. OLS	Model 5. Firth logit (OR)	Model 6. Exact logit (OR)
revKU_natv2	0.262** (0.142)	0.262** (0.143)	0.283** (0.152)	-0.258*** (0.0983)	0.281** (0.148)	0.265012
Constant	5.400*** (2.629)	5.400*** (2.642)	4.977*** (2.388)	0.844*** (0.0814)	5.000*** (2.335)	
Observations	102	102	102	102	102	102
prob-test						.0062107/0.0125
lr-test					6.73/0.0095	
R-squared				0.065		

Kommunene

- Grisgrendte, synkende befolkning
 - Ofte i favør av vindkraft
- Er formelt pålagt å balansere «alle hensyn»
 - Men endringer i PBA førte til noe endret fokus
- I praksis veto på konsesjon
 - En annen arena for konsesjonsbehandling?
- Kritisert for å ikke ivareta naturhensyn

Konsesjonsprosess: Naturhensyn

- KU er forbedret
- Kunnskapsgrunnlaget øker
- Aktører med miljømandat noe marginalisert
- Få offisielle retningslinjer for veiing av faktorer
- I sum: mangel på transparens og forutsigbarhet

Blåser vindkraften i naturen?

- Nei – men uklart når og hvordan
 - Få klare kriterier for hvordan ting veies
 - Stort rom for skjønn i beslutningene
 - Sum-effekter og samla belastning vanskelig
- Prosessen under sektormyndighetenes kontroll
 - Utenfor ordinære planleggingsprosesser
 - Ikke politisk uavhengig
 - Kommunen nøkkelaktør, men hvor lenge?
- Veiing av miljøfaktorer kan gjøres mer transparent
 - Hensyn til naturmiljø uforutsigbart
 - Uklare begrunnelser for hva som blir vektlagt
 - Fører til spørsmål rundt gjennomsiktighet og legitimitet

Takk for oss!

thinderberg@fni.no

